

Regeringen
103 33 Stockholm



SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2011-552-AFS

2011-08-23

ESTABLISHED 1668

Framställning om höjning av Sveriges kvot i Internationella valutafonden

1. Sammanfattning

I denna framställning föreslår Riksbanken att regeringen ska lämna ett förslag till riksdagen att godkänna en ökning av Sveriges kapitalinsats (kvot) i Internationella valutafonden (IMF) från 2 395,5 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR) till 4 430 miljoner SDR samt att medge att Riksbanken till IMF betalar höjningen av insatsbeloppet motsvarande 2 034,5 miljoner SDR.

IMF slutförde i december 2010 den fjortonde allmänna översynen av medlemsländernas kapitalinsatser eller de s.k. kvoterna. Denna översyn resulterade i ett förslag om att höja den totala summan av medlemsländernas kapitalinsatser med 100 procent från 238,4 miljarder SDR till 476,8 miljarder SDR, vilket motsvarar en höjning från cirka 2 430 miljarder SEK till cirka 4 860 miljarder SEK. För Sveriges del innebär förslaget att kvoten höjs från 2 395,5 miljoner SDR till 4 430 miljoner SDR, vilket motsvarar en ökning från cirka 25 miljarder SEK till cirka 45 miljarder SEK. Sveriges andel av det totala kapitalet minskar därmed från 1,01 till 0,929 procent. I samband med översynen av det nya lånearrangemanget (NAB) i november 2011 förväntas beslut tas om att minska åtaganden under NAB med motsvarande belopp som insatskapitalet höjs.

I november 2010 uppnåddes en principöverenskommelse om IMF:s kvot och styrningsreform i IMF:s exekutivstyrelse. IMF:s guvernörsstyrelse har därefter med erforderlig majoritet godkänt resolutionsförslaget. Förslaget träder ikraft då medlemsländer med sammanlagt minst 70 procent av den totala röststyrkan lämnat sitt formella godkännande av förslaget samt inbetalat kvothöjningen.

2. Bakgrund

IMF är ett monetärt internationellt kooperativ, där varje medlemsland bidrar med en kapitalinsats. Kapitalinsatsen, även kallad kvoten, bildar en fond av valutor, från vilken medlemmar med betalningsbalansproblem eller potentiella sådana kan låna. De övergripande målen för verksamheten är att verka för en god och balanserad ekonomisk tillväxt, ökad internationell handel och ett stabilt internationellt monetärt system.

Sverige är sedan 1951 medlem i IMF. Vid medlemsinträdet fastställdes Sveriges kvot till 100 miljoner USD, vilket tillskötts av Riksbanken i enlighet med riksdagens bemyndigande. Enligt fondstadgan ska IMF minst vart femte år göra en allmän översyn av medlemsländernas kvoter och om giltigt skäl finns, ska en höjning av kvoterna föreslås. Den senaste kvothöjningen ägde rum 1998 och byggde då på den elfte allmänna översynen av kvoterna. Den tolfte och trettonde allmänna översynen resulterade inte i någon rekommendation om att höja kvoterna.

Kvotöversyn	Total kvothöjning	Sveriges kvot	Proposition
Sveriges medlemsinträde		100 miljoner USD	Prop.1950:89
1:a översynen	Ingen kvothöjning		
2:a översynen	Ingen kvothöjning		
1958/59	60,7%	150 miljoner USD	Prop. 1959:126
3:e översynen	Ingen kvothöjning		
4:e översynen	30,7%	225 miljoner USD	Prop.1965:122
5:e översynen	35,4%	325 miljoner USD	Prop.1970:95
6:e översynen	33,6%	450 miljoner SDR	Prop.1976/77:86
7:e översynen	50,9%	675 miljoner SDR	Prop.1978/79:158
8:e översynen	47,5%	1 064,3 miljoner SDR	Prop.1983/84:21
9:e översynen	50 %	1 614,0 miljoner SDR	Prop.1990/91:9
10:e översynen	Ingen kvothöjning		
11:e översynen	45 %	2 395,5 miljoner SDR	Prop. 1998:162
12:e översynen	Ingen kvothöjning		
13:e översynen	Ingen kvothöjning		
14:e översynen	100 %	4 430,0 miljoner SDR	

Ledarna för G20-länderna beslutade på sitt möte våren 2009 att tredubbla IMF:s resurser. Syftet med denna överenskommelse var att lugna de finansiella marknaderna. Detta följdes av flera interimslösningar, nämligen temporära bilaterala låneavtal och en utökning av det nya lånearrangemanget (NAB). I november 2010 nåddes en principöverenskommelse i IMF:s exekutivstyrelse om att rekommendera en total kvothöjning på 100 procent. IMF:s exekutivstyrelse har utarbetat en rapport om den fjortonde allmänna kvotöversynen. Till rapporten bilades ett förslag till resolution, vilken bifogas se [bilaga](#). Resolutionsförslaget antogs med erforderlig majoritet av IMF:s guvernörsstyrelse i december 2010.

Riksbankschefen, som är Sveriges representant i IMF:s guvernörsstyrelse, tillstyrkte förslaget. För att kvothöjningen ska träda i kraft krävs att medlemsländer med sammantaget minst 70 procent av den totala röststyrkan har inbetalat det aktuella beloppet samt meddelat fonden

sitt formella godkännande. Enligt resolutionen ska ett formellt godkännande lämnas till IMF senast den 31 december 2011.

Syftet med allmänna översyner är att försäkra att IMF har tillräckliga resurser för sin verksamhet. Dessutom görs vid allmänna översyner en justering för att medlemsländernas kvoter bättre ska avspegla ländernas relativa ekonomiska styrka.

För Sveriges vidkommande innebär det aktuella förslaget att den nuvarande kvoten på 2 395,5 miljoner SDR ökas med 2 034,5 miljoner SDR, dvs. med 85 procent, till 4 430 miljoner SDR. Detta motsvarar en ökning från cirka 25 miljarder SEK till cirka 45 miljarder SEK. Sveriges andel av medlemsländernas totala kapitalinsatser minskar dock från 1,01 procent till 0,929 procent.

Beträffande inbetalningen av den föreslagna kvothöjningen gäller att 25 procent ska betalas i SDR eller valuta specificerad av IMF och resterande 75 procent i nationell valuta. Överenskommelsen om att en fjärdedel av kvothöjningen ska inbetalas i SDR eller valuta specificerad av IMF, grundas på bestämmelserna i fondstadgans artikel III.3a.

Enligt 10 kap. 1 § regeringsformen ska en överenskommelse med annan stat eller mellanfolklig organisation, till exempel IMF, ingås av regeringen. Detsamma gäller en ändring av en sådan överenskommelse såsom i nuvarande fall, en kvothöjning och stadgeändring. Om överenskommelsen är av större vikt krävs godkännande av riksdagen. Av 7 kap. 4 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank framgår att Riksbanken får, efter medgivande av riksdagen, av egna medel tillskjuta insatskapital i IMF. Ett sådant medgivande förutsätter alltså att regeringen initierar ett beslut om kvothöjning.

3. Överväganden

En av IMF:s huvuduppgifter är att ge temporärt stöd till medlemsländer med betalningsbalanssvårigheter för att underlätta den ekonomiska anpassning som krävs. Detta betalningsbalansstöd finansieras primärt genom utnyttjande av IMF:s ordinarie resurser, dvs. medlemsländernas kapitalinsatser.

Sedan den ekonomiska och finansiella krisen bröt ut 2008 har IMF tillhandahållit betalningsbalansfinansiering i betydande omfattning samt beviljat krisförebyggande likviditetsstöd. Åren innan krisen bröt ut kännetecknades av en trendmässigt minskad efterfrågan på IMF:s resurser. Sedan 2008 tas emellertid en allt större andel av IMF:s resurser i anspråk och utlånade samt utlovade resurser ökade kraftigt från knappt 10 miljarder SDR i början av 2008 till cirka 175 miljarder SDR per 30 juni 2011. Våren 2009 kom G20 överens om en tredubbling av IMF:s resurser. Efter diskussioner i G20 beslöt IMF:s exekutiv- och guvernörsstyrelser våren 2010 att kraftigt utöka IMF:s resurser för att kunna hantera den ökade efterfrågan av IMF-finansiering. Utökningen gjordes i två steg, först genom att 28 länder, däribland Sverige, ingick bilaterala låneavtal med IMF, sedan genom att det Nya lånearrangemanget (NAB), som är ett multilateralt lånearrangemang, modifierades och utökades. Utlåningen kännetecknas alltså av en hög koncentration till några få stora låntagare, de tre största låntagarna står för 50 procent av de utlovade resurserna. Fortsatt stor

■ osäkerhet om den globala utvecklingen talar för ett fortsatt högt utnyttjande av resurserna under de närmaste åren.

Sverige har i internationella sammanhang arbetat för en förstärkning av fondens permanenta resurser och Riksbanken anser det vara av betydelse att IMF är välkapitaliserat för att i framtiden kunna möta medlemsländernas lånebehov och därmed skapa förutsättningar för en långsiktigt stabil ekonomisk tillväxt. Som ett komplement till de ordinarie resurserna kan IMF låna medel från industri- och tillväxtmarknadsländer inom ramen för de s.k. Generella lånearrangemangen (GAB) samt de Nya lånearrangemangen (NAB). Under GAB och NAB har ett antal industri- och tillväxtmarknadsländer, däribland Sverige, åtagit sig att i vissa situationer förstärka IMF:s ordinarie resurser. Det råder dock stor enighet bland medlemsländerna om att IMF:s utlåning normalt ska baseras på dess egna resurser och att upplåning endast ska ske vid systemkriser eller vid en drastisk uppgång i efterfrågan på IMF:s resurser då IMF:s egna resurser är otillräckliga. Det är därför viktigt att påpeka att det i samband med översynen av NAB, i november 2011, förväntas fattas beslut om att minska åtagandet under NAB med motsvarande belopp som insatskapitalet höjs. Den kraftiga ökningen av NAB var således till viss del en temporär åtgärd i väntan på att fjortonde kvotöversynen skulle beslutas.

Under förutsättning att den föreslagna kvothöjningen formellt godkänns kommer den svenska relativa röstandelen att minska från 1,01 procent till 0,929 procent. Den nordisk-baltiska valkretsens sammanlagda röstandel minskar från 3,34 procent till 3,23 procent.

Om riksdagen ger sitt medgivande är Riksbanken beredd att till IMF betala ett belopp motsvarande 2 034,5 miljoner SDR enligt den angivna betalningsordningen.

4. Förslag

Riksbanken föreslår att regeringen ska lämna ett förslag till riksdagen om att godkänna en ökning av Sveriges kapitalinsats (kvot) i IMF från 2 395,5 miljoner SDR till 4 430 miljoner SDR samt att medge att Riksbanken till IMF betalar höjningen av insatsbeloppet motsvarande 2 034,5 miljoner SDR.

På direktionens i Riksbanken vägnar:

Stefan Ingves

Maria Svalfors

I beslutet har deltagit Stefan Ingves (ordförande), Svante Öberg (vice ordförande), Karolina Ekholm, Lars Nyberg, Lars Svensson och Barbro Wickman-Parak.